CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Forma/Formy arkusza:	EJAP-P0-100, EJAP-P0-200, EJAP-P0-400, EJAP-P0-660, EJAP-P0-Q40
Termin egzaminu:	Czerwiec 2021 r.
Data publikacji dokumentu:	7 czerwca 2021 r.

Warszawa 2021

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021[1)]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
1.2.			T
1.3.			T
1.4.			T
1.5.			F

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	D
2.2.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B
2.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
2.4.		2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C

[1)] Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.)

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
3.3.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
3.4.		2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
3.5.		2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B
3.6.		2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
4.2.			E
4.3.			A
4.4.			D

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	C
5.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
5.3.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
6.2.			B
6.3.			A
6.4.			D
6.5.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	D

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
7.2.			B
7.3.			A

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	B
8.2.			C
8.3.			A
8.4.			B
8.5.			C

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
9.2.			B
9.3.			C
9.4.			C
9.5.			A

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

W najbliższy weekend Twoja szkoła organizuje akcję charytatywną, w którą się zaangażowałeś(-aś). W mailu do kolegi z Anglii:

- **przedstaw cel tej akcji**
- **poinformuj, jakie działania będą podjęte, żeby zebrać pieniądze na jej cel**
- **opisz problem, który pojawił się podczas przygotowań do tej akcji**
- **wyjaśnij, w jaki sposób rozwiązałeś (-aś) ten problem.**

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.
5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.8) Zdający opisuje intencje […] i plany na przyszłość.
7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuję się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
      - **przedstaw cel tej akcji**
        We want to help animals. (jedno odniesienie)
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację np. *We want to help homeless animals.* (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np. *We want to help sick and homeless animals.*
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np. *Our goal is to help homeless animals in our town. We are collecting money and food to support animal shelters.*

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np.
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *protect the environment, live in a forest, it's worth helping animals* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
   - **przedstaw cel tej akcji**
     We want to help sick and ill dogs.
8. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
   - **poinformuj jakie działania będą podjęte, żeby zebrać pieniądze na jej cel**
     We are organising a 10km race in our town.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę)* nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. opisując problem, który pojawił się podczas przygotowań do akcji charytatywnej zdający pisze: *The cooker didn't work*. – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako

podpunkt niezrealizowany), np. informując o celu akcji charytatywnej zdający pisze: *Our occasion is a sick kid.* (O→N).

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy…/ Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np*. I don't know how the problem was solved.*
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
    - **opisz problem, który pojawił się podczas przygotowań do tej akcji**

    Unfortunately our audio equipment zepsuł się. („nie odniósł się").
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.
    - **wyjaśnij w jaki sposób rozwiązałeś (-aś) ten problem.**

    We solved the problem natychmiast because we asked parents to help us. („odniósł się").

Zadanie 10.

W najbliższy weekend Twoja szkoła organizuje akcję charytatywną, w którą się zaangażowałeś(-aś). W mailu do kolegi z Anglii:

- **przedstaw cel tej akcji**
- **poinformuj, jakie działania będą podjęte, żeby zebrać pieniądze na jej cel**
- **opisz problem, który pojawił się podczas przygotowań do tej akcji**
- **wyjaśnij, w jaki sposób rozwiązałeś (-aś) ten problem.**

Dear Mike,
I'm so happy to tell you that we are organising a charity event at our school and I decided to join in.

• **przedstaw cel tej akcji**
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jeden **cel lub powód** zorganizowania akcji charytatywnej. Cel / powód może dotyczyć, np.

- indywidualnych osób lub grup społecznych wymagających wsparcia w związku z, np. problemami zdrowotnymi, finansowymi, edukacyjnymi czy prawami człowieka, np. *We want to suport homeless people.* LUB
- dobrostanu i praw zwierząt, np. *In our city there are a lot of homeless dogs and cats and we decided to help them.* LUB
- wsparcia różnych instytucji i / lub placówek społecznych np. *We have planned to support our local children's hospital.* LUB
- ochrony środowiska, np. *It's one of the best charities fighting for endangered animals of all types, from lions to penguins.*

Samo poinformowanie o zbiórce pieniędzy w ramach akcji charytatywnej, bez wskazania celu, w jakim te pieniądze mają być zbierane, nie jest traktowane jako oddzielne odniesienie się do tego podpunktu polecenia, np. *My school friends want to collect money for charity*. (nie odniósł się)

Jeżeli zdający informuje o akcji charytatywnej, która już się odbyła, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *We collected money for our classmate Jayne. She needed it for rehabilitation.* (R->O)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
We organised a charity event to support our classmate.	We hope to collect money for people who lost homes.	The main goal of this event is to build a zone for homeless animals such as hamsters, guinea pigs etc.
I'm planning to donate my pocket money to this charity event.	Thanks to this charity event we will buy toys for children.	We are organising this event to buy toys for poor children living without parents.

- **Poinformuj, jakie działania będą podjęte, żeby zebrać pieniądze na jej cel**

5.8. Zdający opisuje intencje […] plany na przyszłość.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przedstawia działania, które są zaplanowane i / lub przygotowywane, aby zebrać pieniądze i osiągnąć wskazany cel akcji charytatywnej. Ten podpunkt wymaga wskazania przynajmniej jednego konkretnego działania, które jednoznacznie wskazuje, że jest ono sposobem umożliwiającym zebranie pieniędzy w ramach realizacji akcji charytatywnej. Działania te mogą odnosić się do różnorodnych akcji, np.

a) aukcji, konkursów, wystaw, przedstawień, koncertów, imprez sportowych, gier i zabaw organizowanych na żywo, np. *We'll organise a charity run; We'll bake cakes and sell them to people invited to our school picnic; We plan to visit crowded places and encourage people to listen to our concerts and pay for it.* LUB

b) aktywności online np. strony internetowe, portale społecznościowe, np. *We created a website where people can quickly donate money.*

Akceptowane jest przedstawienie działań, które już zostały podjęte, w celu zbierania pieniędzy w ramach akcji charytatywnej, np. *We have just started collecting money by selling tasty pankakes.*

Jeżeli zdający informuje o działaniach podjętych w celu zebrania pieniędzy w ramach akcji charytatywnej, ale akcja charytatywna już się odbyła, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest **na poziom niższy,** np. *For the whole weekend we walked around the streets with donation boxes.* (R->O)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
There are many volunteers in our school. We collected money by selling cakes. We need to collect a lot of money.	We will set up a car washing station in the schoolyard. We decided to collect money in our town.	We are organising an amazing performance called "Sleeping Beauty". All the tickets have already been sold. We are preparing an online auction to sell things we don't need to use anymore.

- **opisz problem, który pojawił się podczas przygotowań do tej akcji**

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje jakiś problem, i z kontekstu wynika, że problem pojawił się podczas przygotowywania akcji charytatywnej. Problem może dotyczyć, np: zdającego biorącego udział w przygotowaniu do akcji charytatywnej, organizacji samej akcji, problemów innych osób zaangażowanych w tę akcję, itp., np. *We have a little problem because in our school there are students who hate animals and they don't want to join us.*

Okoliczności zaistnienia problemu są traktowane jako element rozwijający, **pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wskazuje problem,

który pojawił się podczas przygotowań do akcji charytatywnej, np. *During the last rehaersal the boy playing the main role broke his leg.* (odniósł się i rozwinął)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w których zdający:

→ nie opisuje problemu, a jedynie pojawia się wzmianka o zaistnieniu jakiegoś problemu / trudnej sytuacji w trakcie przygotowań do akcji charytatywnej, np. *We had a serious problem when we were preparing the event.*

→ informuje o problemie, który pojawia się po zakończeniu akcji charytatywnej, np. *When the event finished it turned out that we didn't collect enough money to help our friend.*

→ stwierdza, że nie było żadnego problemu, np. *There was no problem. Everything went well.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I had a serious problem.	When we were getting ready for the event, our teacher broke his arm.	Many students were not willing to help us organise the event and we had to think how to convince them to join us.
When we were preparing the charity we had a difficult situation.	We had a problem with finding a popular band.	We had a serious problem preparing the event. We couldn't find enough volunteers and local media didn't agree to promote it.

- **wyjaśnij, w jaki sposób rozwiązałeś (-aś) ten problem.**

5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
7.2. Zdający uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do sposobu rozwiązania wspomnianego wcześniej problemu, np.

a) przedstawia podjęte działania, np. *I tried to find a new person to play the guitar.*
b) informuje, kogo poprosił o pomoc, np. *I asked my mum to help me.*

Konsekwencje działań / decyzji podjętych w celu rozwiązania problemu traktowane są jako element rozwijający, np. *I called my headteacher. He came immediately and motivated students to join us.*

Jeżeli zdający informuje o propozycji rozwiązania wspomnianego problemu, ale używa czasu przyszłego, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I know what I'll do. I'll make posters and hang them in the city centre.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający:

→ przedstawia rozwiązanie problemu, który nie miał nic wspólnego z przygotowaniami do akcji charytatywnej, np. *My friend lent me some money to buy a new train ticket.*

→ nie wskazuje żadnego sposobu rozwiązania wspomnianego wcześniej problemu, np. *I didn't know what to do with it.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
No one could help us.	Our teacher gave us money for decorations.	Our parents promised to help us bake more cakes and keep the restaurant open much longer.
I had a few ideas what to do.	We found the lost guitar.	I was able to repair the microphones and everything started to go well. We finished the rehearsal an hour earlier than I had planned.

Przykłady podane w powyższych tabelkach zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych

- braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).

3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą" na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2020/21 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).

2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	**sposób oznaczenia**	**przykład**
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie,

grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.

Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don’t, can’t, isn’t, haven’t* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
   - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty.* – 4 słowa.